

## POSTANOWIENIE

Dnia 1 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z powództwa A. Ł.

przeciwko P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o przywrócenie do pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 1 lutego 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 9 lutego 2016 r., sygn. akt VII Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

## UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L. wyrokiem z dnia 9 lutego 2016 r. oddalił apelację powoda A. Ł. od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 11 września 2015 r., zasądającego od pozwanego P. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz powoda kwotę 15.678,93 zł brutto tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umowy o pracę w tym trybie.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, że powód w dniu 5 grudnia 2014 r. nie stawiał się w zakładzie pracy z

zamiarem zgłoszenia urlopu na żądanie. Powód nie skorzystał z obowiązującej praktyki telefonicznego poinformowania pracodawcy (kierownika zmiany lub zastępującego go magazyniera) o chęci skorzystania z urlopu na żądanie, nie przedstawił dowodów na potwierdzenie prób dodzwonienia się na numer stacjonarnego telefonu zakładowego, jak również nie podjął próby zgłoszenia takiego żądania za pośrednictwem żony M. Ł., zatrudnionej na terenie tej samej co on bazy paliw. Także podczas przeprowadzania próby trzeźwości nie ujawnił takiego zamiaru pracownikom ochrony. Sąd Okręgowy podniósł, że w zakresie ustalenia, czy powód rzeczywiście miał zamiar zgłoszenia urlopu na żądanie, istotne znaczenie miała próba jego ucieczki z terenu zakładu pracy w celu uniemożliwienia kontroli trzeźwości przez funkcjonariuszy Policji. Wszystkie te okoliczności dawały podstawy do przyjęcia, że przeprowadzone badanie trzeźwości zaskoczyło powoda, który przybył do pracy z zamiarem jej świadczenia, będąc w stanie nietrzeźwości, a wniosku tego nie podważa niepodpisanie przez powoda listy obecności. Wobec powyższego zasadnie było przyjęcie, że powód w sposób ciężki naruszył pracowniczy obowiązek stawienia się w miejscu pracy w stanie trzeźwości. Ponadto zachowanie powoda nie było incydentalne bowiem już wcześniej stawiał się do pracy pod wpływem alkoholu. Wobec tego brak zgody związków zawodowych na zwolnienie powoda w trybie dyscyplinarnym stanowiło nadużycie prawa (art. 8 k.p.) i nieuzasadnione było żądanie powoda przywrócenia go do pracy.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wniósł powód zaskarżając go w całości. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przywrócenie go do pracy lub o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Skargę kasacyjną oparto na obu podstawach, tj. na naruszeniu przepisów prawa materialnego jak i przepisów postępowania: 1) art. 104<sup>1</sup> § 1 pkt 9 k.p. przez błędną wykładnię i uznanie, że samo wejście na teren zakładu pracy stanowi zamiar świadczenia pracy przez pracownika, mimo że według przyjętego regulaminu pracy obecność w pracy jest potwierdzana podpisaniem listy obecności (§ 6 ust. 2 regulaminu pracy), 2) art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną ocenę

zgromadzonego materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że: a) skarżący miał zamiar świadczenia pracy w dniu 5 grudnia 2014 r., o czym miałyby świadczyć próba ucieczki skarżącego, będącego w tym dniu w stanie nietrzeźwym, z terenu zakładu pracy w celu uniemożliwienia kontroli trzeźwości przez funkcjonariusza Policji, w sytuacji kiedy poddał się on temu badaniu dobrowolnie w oczekiwaniu na swojego przełożonego celem wzięcia urlopu na żądanie, b) skarżący miał zamiar świadczenia pracy, w oderwaniu od faktu funkcjonowania u pracodawcy listy obecności, w sytuacji kiedy pozwany jest zakładem pracy o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej, a co za tym idzie stawienie się do pracy wymagało uprzedniego podpisania listy obecności, 3) art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 477<sup>1</sup> k.p.c. przez dowolne uznanie, że stawienie się skarżącego w stanie nietrzeźwości bez rozpoczęcia pracy uzasadnia przyznanie odszkodowania w wysokości odpowiadającej odszkodowaniu przysługującemu w związku z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia zamiast przywrócenia do pracy.

Skarżący podał, że wnosi „o przyjęcie do rozpoznania przedmiotowej skargi kasacyjnej z następujących względów: - po pierwsze na gruncie stanu faktycznego niniejszej sprawy oceny prawnej wymaga ustalony przez pozwanego w Regulaminie pracy z dnia 30 listopada 1998 r. porządek i organizacja pracy w kontekście podstawy rozwiązania stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia w związku ze stawiennictwem skarżącego na teren zakładu pracy w stanie nietrzeźwości, w sytuacji braku potwierdzenia przez pracownika stawiennictwa do pracy podpisaniem listy obecności”. W tym zakresie „zasadniczą kwestią budzącą poważne wątpliwości natury interpretacyjnej i ocennej jest zapis § 6 ust. 2 Regulaminu pracy pozwanego” przewidujący obowiązek podpisania listy obecności, jako potwierdzenie stawienia się do pracy, - „po drugie oceny prawnej wymaga również okoliczność związana z wnioskiem skarżącego dotyczącym udzielenia urlopu na żądanie i osobistym stawiennictwem w zakładzie pracy”, a konkretnie „zachodzi uzasadniona potrzeba wykładni na gruncie zaistniałego stanu faktycznego momentu najpóźniejszego zgłoszenia wniosku o udzielenie urlopu na żądanie, a mianowicie czy istnieje taka możliwość jego zgłoszenia po upływie regulaminowego czasu rozpoczęcia pracy, a przed stawieniem się do niej

bezpośredniego przełożonego skarżącego z jednoczesnym brakiem potwierdzenia w liście obecności faktu rozpoczęcia pracy”, - „po trzecie oceny prawnej wymaga zasądzenie odszkodowania w miejsce przywrócenia do pracy, tj. skorzystanie z art. 477<sup>1</sup> k.p.c.”. W tym zakresie „wątpliwości budzi skorzystanie przez Sąd i przyznanie jednego z alternatywnych roszczeń (odszkodowania) w sytuacji jednoczesnego uznania braku zasadności powództwa co do roszczenia wyartykułowanego w żądaniu pozwu. Czy w takiej sytuacji, kiedy żądanie przywrócenia do pracy nie może być uznane za słuszne, gdyż czyn pracownika stanowi rażące naruszenie obowiązków pracowniczych może być uznane roszczenie alternatywne w postaci zasądzenia odszkodowania?”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Ponadto zgodnie z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wobec tego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym powyżej art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący nie odwołał się wprost do jakiejkolwiek przesłanki określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. mającej przemawiać za przyjęciem skargi do rozpoznania. Według skargi uzasadnieniem dla jej przyjęcia jest „ocena prawna” porządku i organizacji pracy w

Regulaminie pracy z dnia 30 listopada 1998 r., „potrzeba wykładni na gruncie zaistniałego stanu faktycznego momentu najpóźniejszego zgłoszenia wniosku o udzielenie urlopu na żądanie” oraz „ocena prawna” zasądzenia odszkodowania w miejsce przywrócenia do pracy. Brak jest również odpowiedniego uzasadnienia wniosku, o czym stanowi art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie (por. postanowienie z dnia 14 września 2016 r., V CSK 143/16, LEX nr 2135552; z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, LEX nr 2069457; z dnia 1 grudnia 2015 r., I PK 71/15, LEX nr 2021944).

Podsumowując powyższe uznać należy, że nie spełniają przesłanek przedsądu (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.) wymienione przez skarżącego „względy”, sprowadzające się do potrzeby dokonania „ocen prawnych” poszczególnych kwestii, sformułowanych ogólnikowo, bez związania ich z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Natomiast wskazanie zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście

zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51; z dnia 10 stycznia 2012 r., I UK 305/11, LEX nr 1215784; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575). Warunków powyższych nie spełnia sposób przedstawienia przez skarżącego kwestii poruszonych w punktach 1 i 3 wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Również kwestia wskazana w punkcie 2 wniosku, odwołująca się do potrzeby wykładni przepisów, którą można by utożsamić z przesłanką wymienioną art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c., tj. twierdzeniu o istnieniu przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (zob.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 424365; z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07, LEX nr 315351). Skarżącego obciążał obowiązek przedstawienia odrębnej i pogłębionej argumentacji prawnej wskazującej na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, zawierającej szczegółowy opis tego, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 111/09, LEX nr 570112; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/06, LEX nr 950814).

Wymienionym wyżej wymaganiom wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie czyni jednak zadość. Wobec tego na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego w myśl art. 98 § 1 k.p.c.